

Lietuviai Gruzijoje

Lietuva, kaip Europos Sąjungos narė, padeda stebėti padėtį Gruzijoje. Svarbiausias tikslas – išlaikyti situacijos Gruzijoje stabilumą. Tai nelengvas tikslas, atsižvelgiant į to regiono istoriją.

Gruzija, Abchazija ir Pietų Osetija buvo Rusijos imperijos dalys, taip, kaip ir Lietuva. Stalinas buvo gruzinas. Jis Gruzijai atidavė Abchazijos regioną valdyti. O 1922 m. ir Pietų Osetija buvo padaryta Gruzijos dalimi. Tačiau komunistų laikais tie regionai buvo gan [autonomiški](#).

Kai Tarybų Sąjunga sugriuvo 1991 m., Gruzijos prezidentas Gamsachurdia užpuolė Pietų Osetiją, norėdamas [palenkti ją Gruzijos valiai](#). [Išplieskusiam](#) kare žuvo tūkstantis žmonių ir dešimčiai tūkstančių pabėgo iš regiono. Pietų Osetijos sostinė, Cchinvali buvo gerokai apnaikinta.

Osetų paminklas žuvusiems osetų-gruzinių kare 1991 m. (iš wikipedia)

Rusijos kariuomenė padėjo situaciją stabilizuoti ir nuo to laiko tame regione pasiliko, kad vėl neužsipliekstų neramumai. Rugsjūčio mėnesį Gruzija vėl užpuolė Pietų

Osetiją. Rusijos kariuomenė apgynė osetus ir pati užpuolė Gruziją.

Rugsjūčio mėnesį Gruzinių subombarduotas pastatas Tschinvalyje (iš wikipedia)

Periodikoje buvo skelbiama, kad Rusija pirmoji užpuolė Gruziją. Dabar jau yra paaiškėję, kad tai netiesa. [Europos Taryba \(Council of Europe\) smerkia](#) Gruziją, kad ji pirmoji puolė Pietų Osetiją.

Rusijos premjeras Putinas skelbia, kad JAV [kurstė](#) gruzinus pulti Pietų Osetiją. „Financial Times“ praneša, jog JAV kariai treniravo Gruzijos [Specialių operacijų vienetus](#) tiesiai prieš konfliktą. Treneriai buvo tie patys, kurie treniravo Chroatus 1995 m., prieš jie puolė serbus. Taigi, Putino kaltinimai gali skambėti realiai.

Tie kaltinimai taip pat gali skambėti realiai atsižvelgiant į tai, kad JAV atsisako išeiti iš Irako ir skatina Gruziją stoti į NATO. Dar, JAV dėka per Gruziją eina [naftotiekis](#), kuris [aplenkia](#) Rusiją, atimdamas iš jos svarbaus [pajamų šaltinio](#). Tai įrodo JAV ekonominį susidomėjimą ta sritimi, taip pat ir jų anti-rusišką sentimentą.

Iš kitos pusės, Rusija taip pat labai susidomėjusi tą regioną kontroliuoti. Prieš Gruzijos puolimą, Pietų Osetijoje plito neramumai. Gali būti, kad osetai buvo rusų kurstomi paskelbti nepriklausomybę ir pareikšti nepasitenkinimą Gruzijos valdžia. Tokia Rusijos veikla skamba realiai, ypač todėl, kad dabar Rusija elgiasi ten, lyg tas regionas būtų Rusijos dalis. Europos Taryba smerkia jos [savavališką](#) elgesį regionuose, kurie priklausydavo Gruzijai.

Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy padėjo situaciją stabilizuoti. Rugsjūčio 12 dieną jis pasiūlė vadinamąjį 6

principų planą. Jo planas buvo visų pusių priimtas. Jis numato, kaip išspręsti karinį konfliktą Gruzijoje.

Rusija pažadėjo iš užimtų žemių Gruzijoje pasitraukti iki spalio 12 d. Tačiau to dar nėra padariusi. Rusijos kariuomenė lieka trijuose Gruzijos miesteliuose, kurie nepriklauso Pietų Osetijai ar Abchazijai: Perevi, Kodori ir Achalgori.

Taip pat Rusija sutiko dalyvauti pasitarimuose su Gruzija ir JAV. Kai pirmasis susitikimas įvyko spalio 15, Rusija atsisakė dalyvauti, nebent Pietų Osetijai ir Abchazijai bus leidžiama dalyvauti su lygiomis teisėmis. Kadangi niekas kitas nepriima tų regionų nepriklausomybės, tas reikalavimas buvo visai nepriimtinas. Visi sutiko atidėti pokalbius iki lapkričio 18-tos, kai JAV prezidentiniai rinkimai bus baigti.

Tuo tarpu, Rusija siunčia daugiau savo kariuomenės į Pietų Osetiją bei Abchaziją ir stato ten karines bazes. [Teisinasi](#), kad Pietų Osetija ir Abchazija yra nepriklausomos valstybės ir kvietė Rusiją ten bazes statyti.

Lietuviai prisimena, kad antro pasaulinio karo metu komunistai [panašiai pasielgė Lietuvoj](#). Todėl jie remia Gruziją šiame konflikte. Bijo, kad Lietuvai gali atsitikti, kas atsitiko Gruzijai – Rusija gali užpulti ir atimti iš jos žemes. Todėl Lietuva, kartu su Lenkija ir Ukraina, ragino ES sukurti stebėjimo misiją Gruzijoje.

Ta misija prasidėjo spalio 1. Misijos tikslas – užtikrinti stabilumą visoje Gruzijoje, skatinti pasitikėjimą ir mažinti [priešiškų veiksmų](#) riziką. Misijai dirba daugiau kaip 200 stebėtojų iš Čekijos, Italijos, Lietuvos ir Vokietijos. Jos veikla tęsis visus metus.

Rusijos kariuomenė traukiasi iš Gruzijos (nuotrauka iš [kauno.diena.lt](#))

ES misijoje Gruzijoje dirba ir lietuviai – policininkai ir darbininkai iš [Užsienių reikalų ministerijos](#). Lietuvių komanda stebi, analizuoja ir informuoja apie esamą

padėtį Gruzijoje. Be to, praneša apie tai, kaip laikomasi Rusijos ir ES šalių „6 punktų susitarimo“.

Vieni nepatenkinti ES misijos veikla Gruzijoje, kadangi ji negali patruliuoti Rusijos užimtoje žemėje. Taigi, jos patruliavimas lyg ir priima naujas, bet nelegalias, sienas tarp Gruzijos ir Pietų Osetijos.

Vieni žmonės piktinasi, kad ES neturėtų dalyvauti taikos palaikymo misijose. Jie galvoja, kad ES turėtų rūpintis vien ekonominiais reikalais, kad jie neefektyvūs ten, kur [gresia](#) ginkluotas konfliktas.

Iš tiesų, ką gali neginkluoti žmonės daryti prieš Rusijos kariuomenę?

Rusija norėtų pasirašyti Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą su Europos Sąjungos šalimis. Susitikimas šiuo klausimu turėjo įvykti lapkričio 10.

Vienos ES narės, labai norėdamos paskubinti šį reikalą, jau dabar norėtų su Rusija pasirašyti sutartį. Tačiau Anglija, Švedija ir Pabaltijo kraštai reikalauja, kad Rusija pirmą įvykdytų viską, ką [pažadėjo](#) padaryti Gruzijoje. Vienas iš tų pažadų buvo įleisti [stebėtojus](#) į Pietų Osetiją ir Abchaziją. Tačiau Rusija neįleidžia ES misijos į tuos regionus. Manoma, kad ES nesutiks Rusiją priimti į partnerius, kol Ženevos pokalbiai neduos vaisių.

Ką tu galvoji apie šį konfliktą? Ir ką galvoji apie ES misiją Gruzijoje? Ar manai, kad svarbu ES misijai patruliuoti Pietų Osetijoje ir Abchazijoje, kur dabar statomos rusų kariuomenės bazės? Parašyk mums:

redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

autonomiškas: pats save valdo

palenkti savo valiai: panaikinti autonomišką statusą

Įsiplieskęs: įsisiautėjęs, prasiplėtęs

Europos Taryba: organizacija, kuriai priklauso ir Rusija. Kasmet Rusija moka narystės mokestį. Ji perspėja, kad išstos iš Tarybos ir nebemokės mokesčio, jei bus reikalaujama, kad ji pasitrauktų iš vietovių Pietų Osetijoje, kur ji dabar užima. Tai nebūtų Rusijai į naudą, nes Europos Tarybos santvarkoje Rusijai lengviau su Europos šalimis prekiauti ir ekonomiškai bendradarbiauti. (Council of Europe)

smerkti: kaltinti, peikti; condemn

kurstyti: raginti, skatinti; to urge

Specialių operacijų vienetai: kariuomenės dalinys, kuris atlieka greito reagavimo funkcijas; Special Operations Commandos

naftotiekis: vamzdis, per kurį eina alyva; oil pipeline

aplenkti: išvengti; bypass

pajamų šaltinis: iš kur pajamos ateina; source of income

savavališkas: daro, ką tik nori, neatsižvelgiant į kitus. Pietų Osetija priklausė Gruzijai. Dabar Rusija paskelbė ją nepriklausoma ir stato ten karines bazines. Jei ji tikrai tiki, kad tas kraštas turėtų būti visai nepriklausomas, turėtų leisti pasaulio teismui tą reikalą spręsti. Panašiai po pirmo pasaulinio karo Lietuva leido pasaulio teismui išnagrinėti Vilniaus klausimą. Teismas nusprendė, kad lenkai turi grąžinti Vilnių lietuviams.

teisintis: paduoti aiškinimus, kurie elgesį daro priimtina; to justify

panašiai pasielgė Lietuvoj: pareikalavo, kad lietuviai leistų pastatyti karines bazines Lietuvoj. Bazėse sukėlė neramumų ir kaltino lietuvius, kad jie puola rusų kareivius. Naudodama šį kaltinimą kaip pasiteisinimą, užpuolė ir užėmė Lietuvą.

priešiški veiksmai: ginkluotas konfliktas ar elgesys kuris prives prie ginkluoto konflikto

Užsienių reikalų ministerija: dalis valdžios, kuri rūpinasi santykiais su kitom valstybėm; Foreign Affairs Ministry

gresti: yra pavojus

pažadėti: sakyti, kad padarys; to promise

stebėtojas: tas, kuris prižiūri, kaip reikalai tvarkosi, stebi padėtį; observer